

bibliotekos ir struktūrinių padalinių renginius publikuota profesiniame žurnale *Tarp knygų*, Šiaulių rajono savivaldybės internetinėje svetainėje – <https://www.siauliuraj.lt>, regionų bibliotekų tinklaraštyje – <http://siauliuregionobibliotekos.blogspot.com>, portaluose: <http://3erdve.lt/naujienos/projekto-bp2-naujienos>, <http://kursenai.lt>, <http://www.lbd.lt>, <http://www.knygukaledos.lt/#!renginiai-bibliotekose/>. Informacija apie vykdomas akcijas, viktorinas, konkursus parengiama ir skelbiama Šiaulių rajono savivaldybės bei bibliotekos portaluose: <http://www.siauliai-r.sav.lt>, <http://biblioteka.w3.lt>. 2016 m. parengta „Šiaulių rajono 2017 metų kalendoriaus“ elektroninė versija, kuri patalpinta atnaujintoje, Šiaulių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos internetinėje svetainėje <http://biblioteka.w3.lt/siauliu-rajono-2017-metu-kalendorius/>. Tęsiamas bibliografinis sąvadas bibliotekos puslapiui internete „Šiaulių rajono žymūs žmonės“.

IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA

Informacinės visuomenės kūrimas, kraštotoyros informacijos sklaida, kraštotoyros fondo kūrimas, tolimesnė LIBIS plėtra, bibliografijos įrašų kaupimas elektroniniame kataloge, rajono laikraščių straipsnių analizinių aprašų kūrimas – svarbiausios šios veiklos kryptys. Iš viso elektroniniame ir korteliniuose kataloguose yra 99 282 bibliografiniai įrašai.

1. LIBIS PĮ diegimas. 2004 m. bibliotekai įsijungus į Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemą (LIBIS) Analizinės bibliografijos posistemį buvo rengiami ir nuolat siunčiami vietinės spaudos straipsnių analizinių įrašai į Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliografijos ir knygotos centrą. Į elektroninį LIBIS katalogą suvesta 31 050 bibliografinių įrašų.

2. Informacinis fondas: dydis, komplektavimo tematika. Informacijos ir kraštotoyros skyriaus fondą sudaro 6 589 (-515) fiz. vnt., per metus fondas papildytas tik 68 (-112) fiz. vnt., dokumentų, nurašyta 172 (-68) fiz. vnt. pasenusio turinio ir nebeaktualių leidinių.

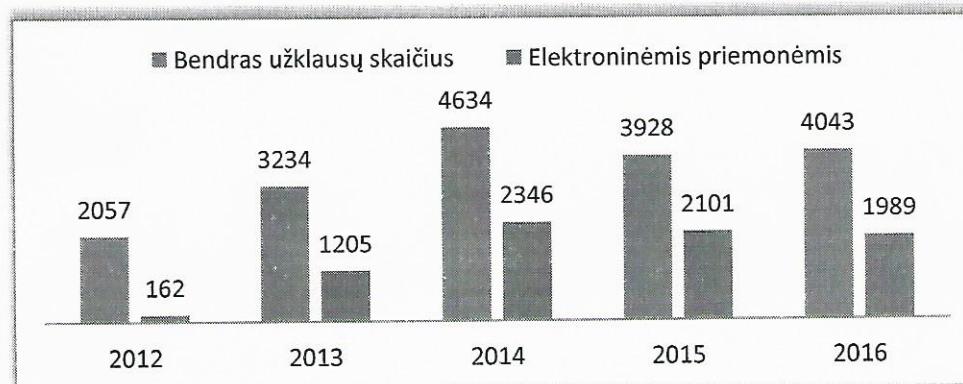
3. Internetas. Prieiga prie interneto naudojasi visų miesto ir kaimo struktūrinių teritorinių padalinių lankytuojai. Interneto seansų skaičius:

- Viso 21 559 (-9 558). Iš jų:
- MB – 4 778 (-1 071);
- KB – 16 781 (-8 487).

Virtualių apsilankymų skaičius:

- Viso 19 802 (-9 100). Iš jų:
- MB – 4 778 (-1 118);
- KB – 15 024 (-7 892).

4. Informacinės užklausos. Įsitvirtinus bibliotekose elektroninėms informacinėms technologijoms, atsirado puiki galimybė atsakyti į bene visas vartotojų užklausas. 2016 m. rajono bibliotekų darbuotojai atsakė į 4 043 (+115) užklausas. (žr. 11 pav.). MB atsakyta į 378 užklausas, KB – 1 255. Kasmet kaimo struktūrinių padalinių lankytuojai elektroninėmis priemonėmis užklausų pateikia daugiau, bet mažėja užklausų skaičius miesto bibliotekoje. Atsakant į užklausas naudojamos įvairios informacijos priemonės, lietuviškos ir užsienio duomenų bazės: NAXOS Music Library, EBSCO Publishing, Infolex, LIBIS, kartotekos, katalogai, enciklopedijos, informacinių ir bibliografiniai leidiniai.

11 pav. Užklausų ir informacijų skaičius 2012-2016 m.

5.Bibliografinių medžiagų rengimas. Darbuotojų ir vartotojų patogumui kasmet rengiamos informacinės-bibliografinės medžiagos. Ataskaitiniai metais parengta:

Informacinė-bibliografinė medžiaga „*Mes viską tau, o laisve, paaukojom...*“ (Sausio 13-oji – Laisvės gynėjų diena), skirta 1991 m. sausio 13-osios 25-mečiui. 5 rekomenduojamos literatūros sąrašai „*I jausmo ir žodžio tiesą: Juozui Apučiui – 80*“, „*Kompozitoriu, Lietuvos Persitvarkymo Sajūdžio Seimo Tarybos nariui Juliui Juzeliūnui – 100*“ (2016-tieji metai – Julius Juzeliūnas metai), „*Kryžkelėje tarp kaimo ir civilizacijos*“ (Marcelijui Martinaičiui – 80), „*Savęs pažinimo ir tobulejimo link*“ (bibliotekos interneto svetainėje) „*Verslumo ugdymui*“ (bibliotekos interneto svetainėje). 6 informacinės-vaizdinės medžiagas „*Naujos knygos Šiaulių rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje*“ (bibliotekos interneto svetainėje). Parengtos 7 informacines-vaizdinės medžiagos „*Bibliografijos naujienos, retos knygos, rankraščiai Šiaulių rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje*“ (bibliotekos interneto svetainėje). 12 informacinių medžiagų „*Mėnesio ižymios datos*“ (bibliotekos interneto svetainėje). 12 informacinių medžiagų „*Renginiai ir parodos Šiaulių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos struktūriuose teritoriniuose padaliniuose*“ (bibliotekos interneto svetainėje). Parengtos 5 informacines medžiagos „*Gauti leidiniai*“ (bibliotekos interneto svetainėje).

6. Kraštotoyros veikla. Kraštotoyros veikos kryptys: kraštotoyros fondo kaupimas, tvarkymas, panaudojimas, dalyvavimas LIBIS programe, kraštotoyros kartotekų pildymas, atsakymai į užklausas kraštotoyros klausimais, kraštotoyros darbų rengimas, kraštotoyrinės informacijos sklaida. Per ataskaitinius metus sukurti 1 514 analiziniai įrašai kraštotoyros katalogui, 1 314 įrašai iš periodinių leidinių.

Kraštotoyros fondas papildytas 15 fiz. vnt. (-22) dokumentų, sukaupta 1 392 fiz. vnt. (+34) dokumentai. Per ataskaitinį laikotarpį VBS darbuotojai parengė 20 ir papildė 31 tēstinį kraštotoyros darbą (žr. 12 lentelę, 1 priedas). Bibliotekų drabuotojos parengė ne tik bibliotekų istorijas ir kronikas, bet ir kraštotoyros darbus susijusius su kaimu, įstaigų, bendruomenių, asmenų istorijomis. Mobilių stendų paroda „Lankytinos Verbūnų vietas (Antanina Petruskaitė, Almantas Šlivinskas), kraštotoyrinis filmas „Verbūnai – čia mano šaknys, čia aš gyvenu“ (Antanina Petruskaitė), „Šakynos pieninės istorija“ (Zina Keturakytė), „Bibliotekos tradicija ir modernumas“ (Vida Ragauskienė), „Senosios laidojimo tradicijos“ (Rita Bielskienė). Asta Urbelienė dalyvaudama Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos projekte „Skaudūs istorijos puslapiai“ parengė darbą, kuriame užfiksuoja tremtinių atsiminimai. Vyriausioji metodininkė Audronė Kiršinaitė apibendrino kraštotoyrinės ekspedicijos medžiagą „Laidojimo papročiai Babtuose“ ir pateikė publikavimui „Versmės“ leidyklai.

12 lentelė

Viešosios bibliotekos ir padalinių darbuotojų 2016 m. kraštotoyros darbų skaičius.

Tēstiniai ir papildyti kraštotoyros darbai		Nauji kraštotoyros darbai	Iš viso
VB	2	1	3
MB	3	1	4
KB	29	19	48
Iš viso:	31	20	51

V. METODINĖ VEIKLA

1. Metodinės veiklos kryptys ir uždaviniai.

Pagrindinės metodinės veiklos kryptys:

- Bibliotekininkų profesionalumo ugdomas;

- Kvalifikacijos kėlimo renginių organizavimas;
- Gerosios patirties kaupimas ir sklaida.

2. Bibliotekos veiklos analizė.

Kas mėnesį vyriausioji metodininkė Audronė Kiršinaitė renka duomenis apie pagrindinių planuotų veiklos rodiklių VBS vykdymą, kartu su kitaip Viešosios bibliotekos specialistais parengia metinę VBS veiklos analize, pateikia pasiūlymus veiklos gerinimui.

3. Metodikos rekomendacijų rengimas.

Struktūrinių padalinių darbuotojai nuolat konsultuojami darbo apskaitos, planų, ataskaitų rengimo ir pateikimo, kraštotoros darbų rašymo, teminių ir kraštotoros kartotekų sudarymo, bibliografinio-informacinio, kraštotoros fondo tvarkymo, projektų rengimo ir vykdymo, renginių, edukacijų, parodų organizavimo, tekstu rašymo, viešinimo klausimais ir kt. klausimais. Parengtos metodinės medžiagos:

Parengti lankstinukai-informacinės medžiagos „*Lietuvos Prezidentui Kazui Griniui – 150*“, (lankstinukas) skirta Prezidento Kazio Griniaus metams, „*UNESCO – tiltas jungiantis žmones, šalis ir kultūras: Lietuva ir UNESCO*“, skirta Lietuvos įstojimo į UNESCO 25-ečiui), informaci- nė medžiaga „*Nacionalinės bibliotekų savaitės „Stiprios bibliotekos – stipri visuomenė“ renginiai Šiaulių rajono bibliotekose*“, Šiaurės šalių bibliotekų savaitė „*Ateitis“ Šiaulių rajono bibliotekose*“.

Struktūriniam padaliniam parengti kalendoriai: „*2017-ųjų metų ižymios datos*“, „*Reikšmingi 2017-ųjų metų Šiaulių rajono įvykiai ir jubiliejai*“.

Parengta vaizdinė informacija padalinių renginiams bei kt. bibliotekinei veiklai:

Projektams „Personą želėsmais bibliotekose“, „Žvilgsnis į senelių žaislų dėžę“, „Verslo ir amatų akademija“, Bazilionų, Bubių, Drąsučių, Gilaičių, Gilvyčių Ginkūnų, Gruzdžių Augustino Griciaus, Kuršėnų Vytauto Vitkausko bibliotekai, Kuršėnų Vytauto Vitkausko bibliotekos vaikų literatūros skyriui, Kairių, Kužių, Meškuičių, Raudėnų, Šakynos, Žadžiūnų bibliotekoms.

Praktinės pagalbos teikimas. Viena pagrindinių metodinės veiklos krypčių – **konsultacinė ir praktinė pagalba** struktūrinių teritorinių padalinių darbuotojams. Konsultacijos teikiamos:

- Vietoje, išsiaiškinant klaidas, pasitaikančias veiklos apskaitoje.
- Telefonu ir el.paštu atsakant į darbuotojų klausimus.

Konsultuota tekstinių ataskaitų ir veiklos planų rengimo klausimais, statistikos ataskaitų pildymo, projektų rašymo, renginių organizavimo, darbo apskaitos, įvairių akcijų ir konkursų organizavimo klausimais. Per 2016 m. suteiktos 87 konsultacijos.

Išvykos į bibliotekas. Į struktūrinius teritorinius padalinius vykta 67 kartus. Aplankytų visas bibliotekos. Konsultacinių išvykų metu stengiamasi patikrinti visas veiklas: darbo apskaitą, dokumentaciją, skaitytojų perregistravimą, darbą su skolininkais, katalogų tvarkymą, informacinię veiklą, renginių organizavimą, kraštotorinę ir kitą bibliotekinę veiklą. Rasta situacija fiksuojama ir įvertinama bibliotekų darbuotojų veikla. Esant galimybėms bibliotekos specialistai dalyvauja padalinių darbuotojų organizuojamuose renginiuose, pateikia pasiūlymus veiklos gerinimui.

4. Bibliotekininkų kvalifikacijos tobulinimo organizavimas.

Naujai pradėjusi dirbi Bridų bibliotekos darbuotoja Irmina Šiškutė apmokyta dirbti VB ir vietoje, keletą kartų konsultuota. Kuršėnų Vytauto Vitkausko bibliotekos vaikų literatūros skyriaus

bibliotekininkė Vilma Grudžinskienė – įgijusi specialųjį išsilavinimą, kuriai papildomo mokymo nereikėjo.

Rajono bibliotekininkai rinkosi į **2 dalykinius pasitarimus**. Pasitarimų metu buvo apžvelgti svarbiausi nuveikti darbai, finansuoti projektai, reikalavimai veiklos analizei ir darbo atskaitos paruošimui (vyrausioji metodininkė Audronė Kiršinaitė), aptarti Bibliotekos fondo apskaitos tvarkos aprašo pakeitimai (komplektavimo skyriaus vedėja Albina Černikienė), bibliotekos veiklos planavimo kryptys (direktorės pavaduotoja Birutė Litevkienė), projektų rengimas ir įgyvendinimas (vyriausiasis bibliotekininkas projektinei ir edukacinei veiklai Almantas Šlivinskas), renginių organizavimo subtilumai (kultūrinės veiklos vadybininkė Roberta Rasikienė).

Pasitarimų metu darbuotojai išklausė Šiaulių rajono savivaldybės Bendrujų reikalų skyriaus vyriausiosios specialistės Ritos Kirtiklytės pranešimą apie dokumentų rengimą, Šiaulių universiteto Ugdymo sistemos katedros docentės Loretos Valienės pranešimą „Elegancija ir stilius neverbalinėje kalboje“, Viešosios bibliotekos direktorės Ingridos Klupšaitės įspūdžius iš profesinės stažuotės Suomijos bibliotekose ir kt.

Parengti ir perskaityti 12 (+5) pranešimai: I. Klupšaitė – 2, A. Kiršinaitė – 3, A. Černikienė – 1, R. Nesavaitė – 2, A. Šlivinskas – 3, R. Rasikienė – 1.

Viešosios bibliotekos bei struktūrinių padalinių darbuotojai **gilino profesines žinias** gausybėje seminarų ir mokymų (2 priedas). Įvairiuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, edukacinėse išvykose praleista apie 150 dienų. Dauguma darbuotojų dalyvavo kraštotoiros konferencijoje: „Saulės mūšis: istorijos tiesa ir interpretacijos“, projekto „Medijų raštingumas: dalyvauk, sužinok, pasidalink“ mokymuose „Saugumas virtualioje erdvėje“, XVII Vilniaus knygų mugėje, Šiaulių knygų mugėje 2016, mokési kurti virtualius turistinius maršrutus actionbound.com zaidimo platformoje, buvo metodinėje-edukacinėje išvykoje į Zarasų savivaldybės viešąją biblioteką (žr. 14 nuotr.), dalyvavo edukaciame užsiėmimė Šlyninkos vandens malūne (Zarasų r.), pasivaikščiojo Medžių lajų taku Anykščiuose, aplankė pilgrimų lankomą Ilgio ezerą (Zarasų r.).

12 nuotr. Zarasų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorė Danutė Karlienė pristato 3D spaustintuvą. Nuotr. Audronės Kiršinaitės.

Didelio suisdomėjimo sulaukė edukacinė išvyka į „Lėlių namus“ Žagarėje. „Lėlių namų“ šeimininkė tautodailininkė Aušra Petruskienė mielai priėmė savo lėlių karalijoje, supažindino su lėlių tipais, gaminimo būdais nuo paprasčiausio iki sudėtingiausio. Akis džiugino Joniškio miesto šventei sukurtos lėlės, papuoštos XIII-XVII amžių rūbais: miesto burmistras ir jo žmona, vyskupas, žiemgalių žynys, didikai. Lėlių namuose – gausybė lėlių vilkinčių įvairių šalių tautiniaisiais rūbais, teatrinių lėlių ir nuotaikingų kaliausiai. Edukatorės Aušros išdalinti medžiagos lopinėliai, virvutės, smeigtukai ir kamšalas, atrodo, akimirksniu virto galva, rankomis ir suknele (žr. 15 nuotr.), drauge paskatindami kurti personažus savo bibliotekose.

16 nuotr. Kūrybinės akimirkos „Lėlių namuose“. Nuotr. Birutės Litevkienės.

VI. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS

- Alikštų tyrimų tema, trumpai apibūdinama tyrimo problematika ir metodika, pateikiamos išvados ir praktinis pritaikymas.** Ataskaitiniai metais, bendradarbiaujant su Šiaulių valstybinės kolegijos Komunikacijos katedra atliktas projekto „Verslo ir amatų akademija“ poveikio tyrimas.
- Dalyvavimas respublikiniuose tyrimuose.** Biblioteka respublikiniuose moksliniuose tyrimuose nedalyvavo.

- Projektų rengimas.** Per ataskaitinius metus ŠRSVB vykdė 10 (+3) projektų, kurių metu įsisavinė 66,8 tūkst. Eur.

Projektas „Verslo ir amatų akademija“ vykdytas „Bibliotekos pažangai 2“ bazéje. Projekto pradžia 2015 m. liepos 1 d. ir pabaiga 2016 m. lapkričio 30 d., bendra vertė - 28 480 Eur (vadovė – ŠRSVB direktorė I. Klupšaitė). Gruzdžių, Meškuičių (žr. 17 nuotr.) ir Kužių bibliotekose įrengtos Info erdvės grupiniams informaciniams mokymams, įsigytį mobilios IT įrangos komplektai (nešiojami ir planšetiniai kompiuteriai, multimedijos komplektas ir kt.). Savimotyvacijos ir verslo pradménų apmokytais jaunimas dalyvavo edukaciiniuose amato ir rankdarbių gamybos mokymuose (186 žmonės). Šešiose rajono bibliotekose (Kuršėnuose, Raudėnuose, Kairiuose, Gruzdžiuose, Meškuičiuose ir Kužiuose) įrengtos Mini biuro darbo erdvės su baldais, IT įranga ir verslo literatūros komplektais.

17 nuotr. Užsiemimas Meškuičių bibliotekos info erdvėje. Nuotr. Almanto Šlivinsko.

Lietuvos Respublikos Kultūros rémimo fondo (5,5 tūkst. Eur.) ir Šiaulių rajono savivaldybės (1,4 tūkst. Eur) finansuotas projektas „Pamatykim kiekvieną nepastebėtą kaimo biblioteką...“ (vadovas – vyriausiasis bibliotekininkas edukacinei ir projektinei veiklai A. Šlivinskas). Įvykdžius ši projektą pagerintas ŠRSVB įvaizdis ir paslaugų plėtra, sukuriant ir pagaminant visiems teritoriniams padaliniams modernias, šviečiančias lauko reklamos iškabas (žr. 18 nuotr.) bei moderniomis ir vizualiomis aplikacijomis papuošiant bibliotekos automobilį.

1.

18 nuotr. Ginkūnų bibliotekos pastatas su naujaja iškaba (nuotr. A. Šlivinsko) ir Raudėnų bibliotekos lankytojai prie šviečiančios bibliotekos iškabos (nuotr. Rasos Gricienės).

Lietuvos Respublikos Kultūros ministerijos Bibliotekų plėtros programos (5 tūkst. Eur) Šiaulių rajono savivaldybės (1,3 tūkst. Eur) finansuotas projektas „Susipažinkim su Šiaulių rajonu kitaip“ (vadovas A. Šlivinskas). Ugdant neformalaus jaunimo kraštotoyrinius gebėjimus, patriotiškumą, sėslumą, panaudojant IRT technologijas ir interaktyvų žaidimą *Actionbound*, sukurta 12 virtualių turistinių maršrutų, apimančių 12 rajono vietovių ir jų apylinkių nuo Raudėnų iki Žadžiūnų. Tai pirmas bandymas Šiaulių rajone į virtualią erdvę perkelti 12 vietovių sukaupto turizmo ir kraštotoyros (gamtos, kultūros, istorijos paminklų) lobyną per jaunimo mêtstamą kompiuterinį žaidimą (<http://biblioteka.w3.lt/pazink-siauliu-rajono-vietoves-su-zaidimu-actionbound/>).

Didelio susidomėjimo sulaukė Lietuvos respublikos Kultūros rémimo fondo (3 tūkst. Eur) ir Šiaulių rajono savivaldybės (0,8 tūkst. Eur) finansuotas projektas „Biblioteka kūrybiškumui ir edukacijai“ (vadovė – Kuršėnų Vytauto Vitkausko bibliotekos vedėja J. Filinskė). Šiuo projektu buvo siekiama, pritaikant inovatyvias meninės kūrybos veiklas, kūrybinius eksperimentus bei plėtojant informacines - komunikacines technologijų žinias, sudaryti sąlygas socialinę atskirtį patiriantiems Šiaulių rajono vaikams ir jaunimui integruotis į visuomenę, ugdyti jų savivertę ir kūrybiškumą netradicinėje bibliotekos erdvėje.

Projektas „Verbūnai – čia mūsų etninė savastis, čia aš gyvenu...“, finansuotas iš Kultūros rémimo fondo – 1 tūkst. Eur ir Šiaulių rajono savivaldybės – 0,3 tūkst. Eur (vadovė – Verbūnų padalinio vyresnioji bibliotekininkė A. Petrauskaitė). Šiuo projektu Verbūnų kaimo ir aplinkinių vietovių jaunimą skatinome domėtis ir fiksuoti savo krašto istoriją ir paveldą, ugdėme toleranciją, patriotiškumą ir konkrečia veikla prisdėti prie gimtų vietų istorinės tiesos ir nykstančios mūsų tautosakos įamžinimo, surenkant ir skaitmeninant krašto paveldą, sukuriant istorinę – kultūrinę TV laidą „*Praeities stiprybė dabarčiai*“.

Projektą „Personožų šélsmas bibliotekose“ finansavo Kultūros rémimo fondas (2,4 tūkst. Eur) ir Šiaulių rajono savivaldybė – (0,6 tūkst. Eur) (vadovės – ŠRSVB vyriausioji metodininkė A. Kiršinaitė, Gruzdžių Augustino Griciaus bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė J. Jasiškytė). Projekto veiklomis sumažinta vaikų socialinė atskirtis, didinta šeimos įtaka skaitymo procese, įrengti trys vaikų skaitymo kampeliai bibliotekose. Plėtojant knygų personažų atkūrimą ir lėlių teatrinę veiklą skaitymas paverstas mêtstamu užsiemimu.

Kuršėnų Vytauto Vitkausko bibliotekos vyresniosios bibliotekininkės V. Ragauskienės parengtas projektas „Nežiopsok, kas dar liko užfiksuok“, finansuotas Šiaulių rajono savivaldybės 0,3 tūkst. Eur. Projektas suaktyvino miesto jaunimą ir bibliotekos jaunuosius lankytojus domėtis Kuršėnų urbanistiniu-istoriniu paveldu, ugdė bendruomeniškumą, patriotiškumą, skatino konkrečia veikla prisdėti prie gimtinės pažinimo, nykstančios istorinės tiesos įamžinimo, sukuriant istorinę – pažintinę ir dokumentinę vertę turinčią medžiagą, kuria naudotis turėtų galimybę visų šalies bibliotekų skaitytojai, bendruomenės nariai, viešosios erdvės lankytojai. Jaunimo projektų pristatymo konferencijoje įvertintas kaip geriausias projektas (žr. 19 nuot.).

19 nuotr. Projekto vykdytojų komanda ir apdovanojimas. Nuotr. Vidos Ragauskienės.

Daug įvairovės į ŠRSVB veiklą įnešė projektais „Europos diena Šiaulių rajone“ (vadovė – Kuršenė Vytauto Vitkausko bibliotekos vedėja J. Filinskė), „Žvilgsnis į senelių žaislų dėžę“ (vadovės: ŠRSVB vyriausioji metodininkė A. Kiršinaitė, Bubių bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė Jūra Valuckienė) ir „122 žingsniai bendravimo ir tobulejimo link“ (vadovė – Kuršenė Vytauto Vitkausko bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus vyresnioji bibliotekininkė Karolina Jasiukevičiūtė).

Bibliotekos darbuotoja Audronė Kiršinaitė dalyvavo Šiaulių apskrities Povilo Višinskio Viešosios bibliotekos projekte, finansuotame LKF, „Skaudūs istorijos puslapiai“, teikė metodines konsultacijas, dalyvavo rengiant seminarą ir skaitė pranešimą tarptautiniame moksliiniame seminare „Tremties istorijos: naujosios kartos refleksijos ir bendrystės potyriai“.

VII. PERSONALAS

1. Darbuotojų skaičius: VBS, VB, MB, KB.

VBS yra 44 etato ir 54 darbuotojai. 2016 m. dirbo 45 profesionalūs bibliotekininkai (38 etatų). Iš jų:

VB – 18 darbuotojų, iš jų 12 bibliotekinių darbuotojų;

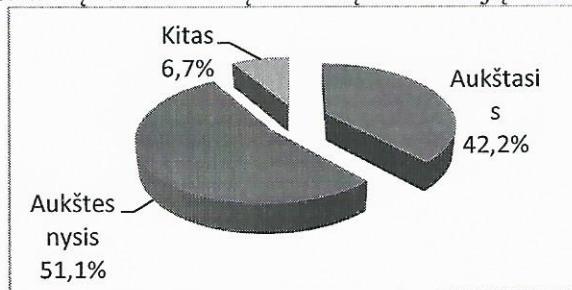
MB- 9, iš jų 8 bibliotekiniai darbuotojai;

KB – 27, iš jų 25 bibliotekiniai darbuotojai

ŠRSVBS visą darbo dieną dirbo 25 (64 proc.) profesionalūs bibliotekininkai, o nepilną – 9 (36 proc.).

2. Darbuotojų išsilavinimas.

Iš SVB sistemoje dirbančių 54 darbuotojų 40 proc. (22 darbuotojų) yra įgiję aukštajį išsilavinimą, 44,5 proc. (24 darbuotojai) – aukštesnįjį išsilavinimą (žr. 13 pav.). Lyginant su 2012 m. aukštajį išsilavinimą turinčių darbuotojų skaičius kasmet didėjo po 4 procentus, 2015 m. padidėjo dar 6 proc., 2016 m. – išliko stabilus. Kitą išsilavinimą turinčių darbuotojų dalis sudaro 15,5 proc.

13 pav. VBS 2016 m. profesionalių bibliotekininkų pasiskirstymas išsilavinimo aspektu.

Darbuotojų profesionalumas sudaro sėlygas inovatyviai ir įdomiau teikti informacijos paslaugas, formuoti bibliotekos – šiuolaikinės kultūros įstaigos įvaizdį. 2016 m. balandžio 15-ąją Šiaulių rajono kultūros darbuotojai paminėjo Tarptautinę kultūros dieną. Jos metu pasveikinta Gruzdžių Augustino Griciaus bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė Jurgita Jasiškytė – Metų kultūros darbuotoja (žr. 20 nuotr.).

20 nuotr. Gruzdžių Augustino Griciaus bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė Jurgita Jasiškytė.

3. Darbuotojų kaita.

Atleidus iš pareigų (pačiai prašant) Bridų bibliotekos bibliotekininkę Gitaną Montvidienę, įdarbinta Irmīna Šiškutė. Pačiai prašant atleista ir Fondo komplektavimo ir tvarkymo skyriaus darbuotoja Aldona Bugienė, Kuršėnų Vytauto Vitkausko bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė Marytė Streckienė, bibliotekos valytoja Veronika Norvilienė, vietoje jos įdarbinta Izolina Karženauskienė.

Uždarytos Micaičių bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė Neringa Skérytė, stiprinant žmogiškuosius išteklius, laikinai dirbo Kuršėnų Vytauto Vitkausko bibliotekos vaikų literatūros skyriuje, turint planų įdarbinti ją kitame padalinyje.

4. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos tobulinimas už bibliotekos ribų.

Drąsučių bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė Asta Urbelienė studijuoja Šiaulių valstybinės kolegijos Bibliotekų informacijos išteklių studijų programos IV kurse, Bridų bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė Irmīna Šiškutė studijuoja Mykolo Riomerio universitete.

VIII. MATERIALINĖ BAZĖ

1. Patalpų būklė.

Pereitą penkmetį keletoje kaimo bibliotekų buvo atliktas bent kosmetinis remontas, patalpos pritaikytos kompiuterinių darbo vietų įrengimui su internetine prieiga. 2016 m. į seniūnijos patalpas perkelta Kužių biblioteka (žr. 22 nuotr.), pačioje metų pabaigoje į darželio patapas persikėlė Verbūnų biblioteka (žr. 21 nuotr.). Itin reikalingas remontas Romučių ir Paežerių filialuose, Žadžiūnų, Varputėnų, Žarėnų bibliotekos šildomos tik elektriniai šildytuvais.

2. Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius.

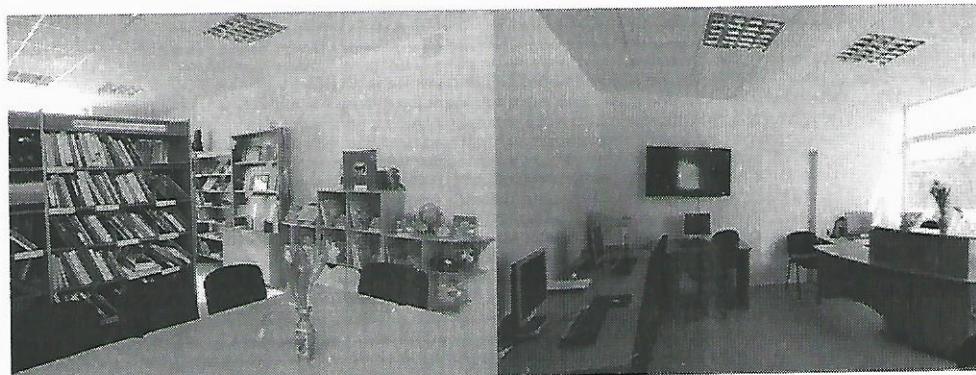
Visos bibliotekos, turinčios internetinę prieigą turi ir daugiafunkcinius įrenginius.

VBS – 135 kompiuteriai. Iš jų:

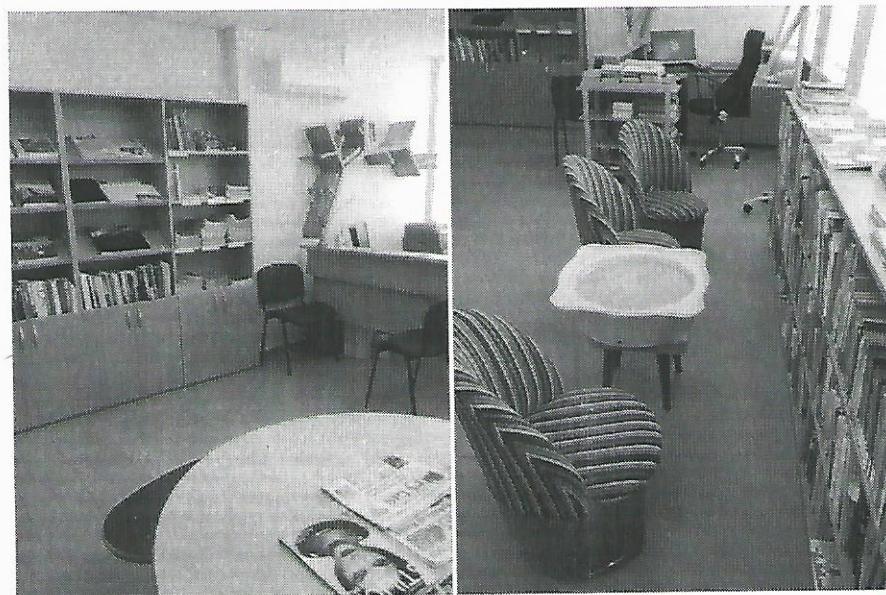
VB – 17;

MB – 22;

KB – 96.

21 nuotr. Verbūnų bibliotekos interjeras. Nuotr. Antaninos Petrauskaitės.

22 nuotr. Kužių bibliotekos interjerai. Nuotr. Nijolės Viktoravičienės.

3. Bendras bibliotekų patalpų plotas kv. m.

Bendras bibliotekų patalpų plotas – 2 924 m² (+94 m²), naudingas plotas – 2 696 m². (+97 m²)
 VB – 437 m². (naudingas plotas – 320 m²).
 MB – 276 m². (naudingas plotas – 163 m²).
 KB – 2 211 m² (+94) m², naudingas plotas – 2 113 m² (+97 m²).

Lentynų apskaita.

Bendras lentynų metražas – 5 326 m, iš jų atvirų fondų – 5 060 m.

VB – 256 m, atvirų fondų – nėra.

MB – 794 m, iš jų atvirų fondų – 794 m.

KB – 4 276 m., iš jų atvirų fondų – 4 266 m.

VIII. FINANSAVIMAS.

Brangstant patarnavimams, komunaliniams mokesčiams, knygoms, periodikai ir augant kitoms VBS išlaidoms, finansavimas auga neproporcinaliai.(žr. 13 lentelę).

13 lentelė

Šiaulių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos finansavimo šaltiniai 2012 – 2016 m.

Eil. Nr.	Finansavimo šaltiniai, tūkst. Eur	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
1	Savivaldybės biudžetas	303,1	323,3	324,3	371,2	428,11
2	Valstybės biudžetas, t. sk.:					
2.1.	knygoms ir kt. dokumentams	27,6	28,1	28,3	28,3	31,67
2.2.	kultūros darbuotojų atlyginimo padidinimui	0,0	0,0	21,5	15,24	21,58
3	Parama	8,1	9,7	11,9	8,9	7,3
4	Mokamos paslaugos	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4
5	Projektų lėšos	0,2	18,2	2,7	30,5	66,8
	Iš viso:	339,5	377,3	389,2	454,5	555,86

IX. IŠVADOS

SVB vis aktyviau tampa tarpininku tarp vienos bendruomenės, verslo, vienos valdžios ir visuomeninių organizacijų, kitų atminties saugojimo institucijų, siūlančių naujas, gyventojų poreikius tenkinančias paslaugas. Biblioteka daugeliu atvejų yra palanki erdvė, kurioje bendruomenių nariai gali realizuoti savišvietos, saviraiškos ir kasdienio bendravimo poreikius. Ji yra socialinių ir ekonominių pokyčių lyderė, dinamiškas ir daugiafunkcis centras. Tačiau SVB veiklai daro įtaką aplinka, kurioje ji veikia. Savivaldybėje vyrauja gyventojų skaičiaus mažėjimo ir senėjimo tendencijos. Didėjant informacinių technologijų plėtrai, ryškėja mažėjančio vaikų ir jaunimo susidomėjimo bibliotekomis problema. Pasenusios kompiuterinės įrangos gedimai trikdo vartotojų aptarnavimą ir įtakoja paslaugų kokybę. Daugumos SVB struktūrinį teritorinių padalinių infrastruktūra ir materialinė bazė neleidžia vystyti kokybišką bibliotekinę veiklą, plėsti paslaugų įvairovę. SVB yra atvira pokyčiams. Plečiama LIBIS Skaitytojų aptarnavimo posistemė, įveiklinamos erdvės, diegiamos naujos netradicinės paslaugos – tai tik maža dalis bibliotekos planuojamų darbų. Dideles viltis dedame į pastato, Vytauto g.1, Kuršėnuose, rekonstravimą, pritaikant jį SVB reikmėms. Naujoji biblioteka taptų bendruomenių komunikacijos, kultūrinės veiklos ir traukos centru, svarbiausia vieta rajone, kurioje būtų tenkinami rajono gyventojų informacinių, kultūriniai poreikiai, teikiamos inovatyvios paslaugos.
